

Anti-pestprotocol 2019-2022

jacob-roelandslyceum

Inhoud

1. Inleiding.....	2
2. Het aanpakken van pesten	2
2.1 Preventieve aanpak	3
2.2 De vijf-sporen-aanpak	3
2.3 Signaleren	5
3. Het stappenplan na melding van pesten:	5
3.1 De vakdocent	8
3.2 De mentor.....	8
3.3 De anti-pestcoördinator	8
3.4 De afdelingsleider	9
3.5 De zorgcoördinator.....	9
3.6 Schorsing.....	10
3.7 Schoolverwijdering	10
4. Bijlagen	11
4.1 Bijlage 1: Leidraad voor gesprek met de gepeste leerling	11
4.2 Bijlage 2: Leidraad voor gesprek met de leerling die pest	12
4.3 Bijlage 3: Adviezen aan ouders.....	13
4.4 Bijlage 4: Digitaal pesten	14
4.5 Bijlage 5: Literatuur voor docenten en leerlingen.....	16

1. Inleiding

In dit anti-pestprotocol staat beschreven wat de school onderneemt om pesten van leerlingen aan te pakken en te voorkomen. Het anti-pestprotocol is een onderdeel van het veiligheidsplan op het Jacob-Roelandslyceum. Het is een antwoord op de behoefte aan transparantie en uniformiteit met betrekking tot pesten, zodat alle betrokkenen weten waar zij aan toe zijn en hoe zij behoren te handelen.

Het hoofddoel van het protocol is het voorkomen en bestrijden van pesten, door alle betrokkenen duidelijkheid te geven over ieders rol. Daarnaast heeft het een informatieve en verwijzende rol.

Het anti-pestprotocol beschrijft wat we onder pesten verstaan, hoe pesten voorkomen kan worden en wat de aanpak is als er gepest wordt. Het uitgangspunt van het anti-pestprotocol is er voor te zorgen dat leerlingen en personeelsleden zich veilig en prettig voelen op school. Docenten, onderwijsondersteunend personeel, coördinatoren, afdelingsleiders en kerndirectie bevorderen deze ontwikkeling door het creëren van een open en prettige werksfeer in de klas en daarbuiten.

We willen de leerlingen een veilig klimaat bieden waarin zij zich kunnen ontwikkelen en waarin goede leerprestaties mogelijk zijn. Het moet voor iedere leerling mogelijk worden om te ervaren dat hij kan zijn wie hij is.

Er is ruimte voor iedereen om zichzelf te zijn zolang dat niet betekent dat de afgesproken regels overtreden worden of dat iemands persoonlijke grenzen overschreden worden. Pesten betekent dat iemands grenzen overschreden worden en dat past niet in een prettig en veilig klimaat voor iedereen.

Er is binnen het Jacob-Roelandslyceum een anti-pestcoördinator aangesteld mevrouw Fleur Beemer. Haar contactgegevens zijn f.beemer@jrl.nl, 0411-672219

2. Het aanpakken van pesten

We spreken van pestgedrag als dezelfde leerling regelmatig en systematisch bedreigd en/of geïntimideerd wordt. Pesten is een vorm van geweld en daarmee grensoverschrijdend en zeer bedreigend. Ook minder ernstige vormen hiervan, dat door een leerling ervaren wordt als pesten, noemen we pestgedrag.

Een klimaat waarin gepest wordt, tast iedereen aan. In een groep waarin gepest wordt, kunnen alle leerlingen slachtoffer worden. Pestgedrag moet dan ook door iedereen serieus genomen worden. Docenten en onderwijsondersteunend personeel hebben samen met ouders en de leerlingen zelf, een taak het pesten tegen te gaan. Leerlingen moeten weten dat ze hulp kunnen krijgen van volwassenen in de school en hierom durven vragen en dat ze signalen van pesten altijd aan mogen geven bij hun mentor of bij de anti-pestcoördinator.

2.1 Preventieve aanpak

De mentor speelt een belangrijke rol in het tot stand brengen van een veilig klassenklimaat. Elke mentor bespreekt aan het begin van het schooljaar hoe de leerlingen met elkaar om willen gaan. Dit wordt gedaan door gebruik te maken van positief gestelde vragen. Vragen zoals 'Hoe ziet een leuke klas eruit?' of 'Hoe wil je zelf behandeld worden?' Het onderling plagen en pesten wordt hierbij behandeld.

De leerlingen formuleren zelf hoe ze met elkaar omgaan. Ook wordt duidelijk gesteld dat pesten altijd gemeld moet worden en niet als klikken maar als hulp bieden of vragen wordt beschouwd.

Indien een mentor daartoe aanleiding ziet, besteedt hij expliciet aandacht aan pestgedrag in een groepsgesprek. Hierbij worden de rol van de pester, het slachtoffer, de meelopers en de stille getuigen benoemd. Van de gesprekken rond pesten worden aantekeningen gemaakt, die door de mentor in magister worden genoteerd bij zowel de pester als de gepeste.

De mentor dient regelmatig in de mentorlessen aandacht te besteden aan het sociale klimaat in de klas. Dit kan bijvoorbeeld door middel van klassengesprekken en gezamenlijke opdrachten.

2.2 De vijf-sporen-aanpak

Op het Jacob-Roelandslyceum hanteren we de vijf-sporen-aanpak.

De algemene verantwoordelijkheid van de school

De school zorgt dat de medewerkers voldoende informatie hebben over het pesten in het algemeen en het aanpakken van pesten. De school werkt aan een goed beleid rond pesten, zodat de veiligheid van leerlingen binnen de school zo optimaal mogelijk is waardoor een klimaat ontstaat waarin pesten bespreekbaar gemaakt kan worden. Alle medewerkers van de school vervullen een voorbeeldfunctie bij het signaleren en tegengaan van pestgedrag.

Het bieden van steun aan de jongere die gepest wordt

Het probleem wordt serieus genomen. Er wordt uitgezocht wat er precies gebeurt is. Er wordt overlegd over mogelijke oplossingen. Het aanbieden van hulp door de mentor, de anti pestcoördinator, afdelingsleider of zorg coördinator.

Het bieden van steun aan de pester

Het confronteren van de jongere met zijn gedrag en de gevolgen hiervan voor de pester. De achterliggende oorzaken boven tafel proberen te krijgen. Wijzen op het gebrek aan empathisch vermogen dat zichtbaar wordt in het gedrag. Het aanbieden van hulp (desnoods verplicht) door de mentor, de anti pestcoördinator, afdelingsleider of zorg coördinator.

Het betrekken van de middengroep bij het pesten

De mentor bespreekt met de klas het pesten en benoemt de rol van alle leerlingen en die van de school hierin. Er wordt gesproken over mogelijke oplossingen en wat de klas kan bijdragen aan een verbetering van de situatie. De mentor komt hier in de toekomst op terug.

Het bieden van steun aan de ouders

Ouders die zich zorgen maken over pesten worden serieus genomen. De school werkt samen met de ouders om het pesten aan te pakken. De school geeft adviezen aan de ouders in het omgaan met hun gepeste of pestende kind. De school verwijst de ouders zo nodig naar deskundige hulpverleners.

2.3 Signaleren

Docenten en ondersteunend personeel moeten voortdurend alert zijn op de wijze waarop leerlingen met elkaar omgaan. Dat geldt zowel in onderwijs- als in spelsituaties. Door het vroegtijdig signaleren van pestgedrag en het daarop reageren, kan in een later stadium erger worden voorkomen. We moeten daarbij beseffen dat leerlingen die gepest worden, daarover vaak geen mededelingen doen.

SDCA: SIGNALEREN- DOEN- ACT- CHECK

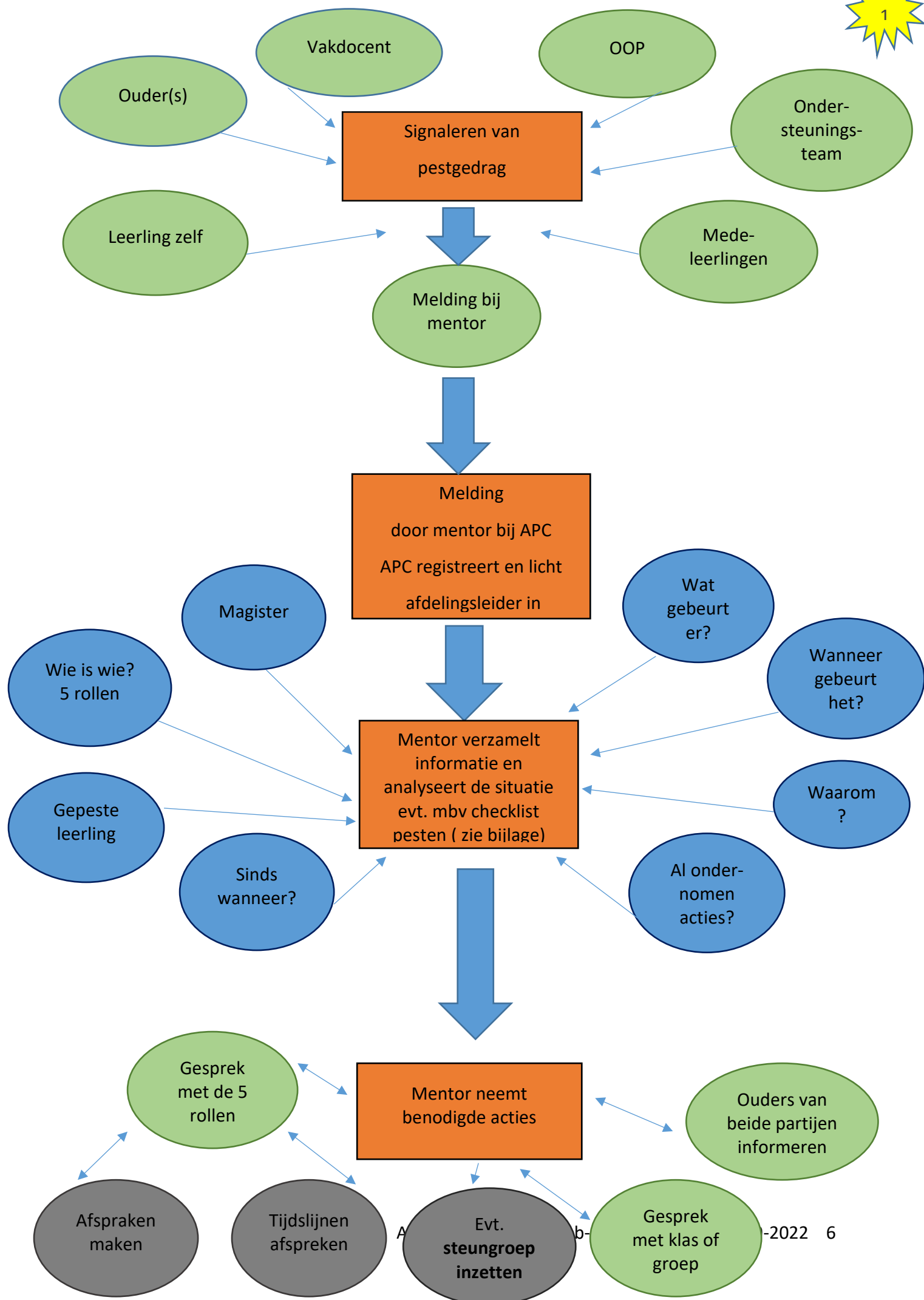
Leerlingen melden bij de docent en/of mentor of antipest coördinator, ouders bij de mentor of de antipest coördinator of zorg coördinator en docenten bij de mentor of afdelingsleider of antipest coördinator. Melden betekent hulp vragen of hulp kunnen bieden.

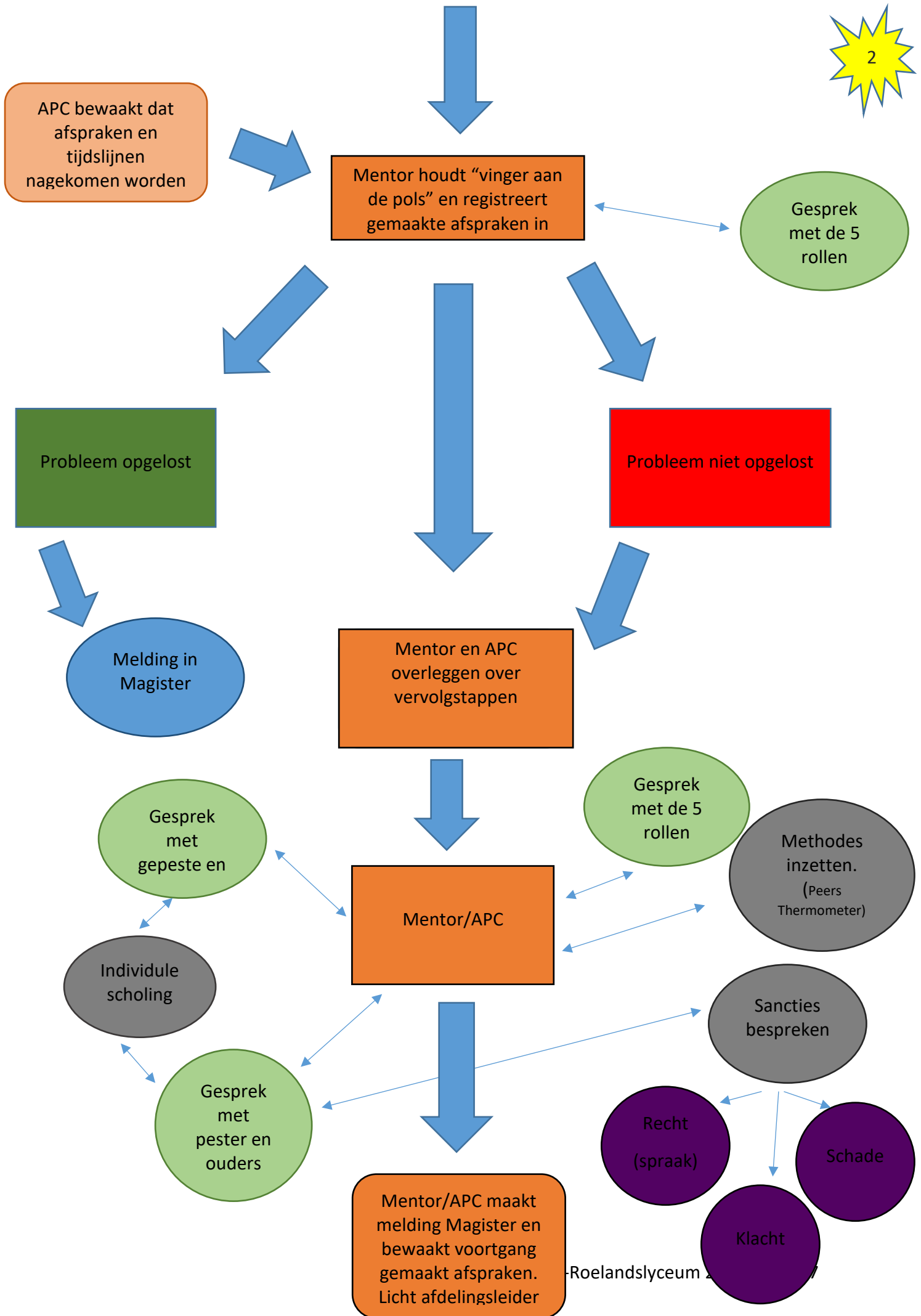
Na het wege van signalen wordt een plan van aanpak opgesteld. Na elke actie volgt registratie in Magister en het Excel incidenten overzicht en worden de ouders van alle partijen geïnformeerd.

Aanpak:

Pesten is een groepsgebeuren. Vaak is er sprake van een groepje pesters, helpers en toeschouwers. Er is niet één duidelijke pester en vaak is het pesten weinig zichtbaar. In dat geval is het soms zinvol om de groep in te schakelen om het probleem op te lossen. Een effectieve werkwijze is de NO BLAME- methode (sta op tegen pesten). De nadruk ligt op het oplossen van het probleem. Daarbij wordt de medewerking gevraagd van de groep.

3. Het stappenplan na melding van pesten:

3.1 De vakdocent

De vakdocenten op het Jacob-Roelandslyceum hebben voornamelijk een signalerende rol. Wanneer zij pesten waarnemen of redenen hebben om pesten te vermoeden, wordt er van hen verwacht dat zij hierop adequaat reageren en melding doen bij de mentoren van zowel de gepeste leerling als de pester.

3.2 De mentor

Bij pesten zal de mentor de anti-pestcoördinator inlichten.

De anti-pestcoördinator licht indien noodzakelijk de afdelingsleider in.

Het is aan de mentor(en) om een gesprek aan te gaan met de gepeste leerling en met de pester. De mentor praat eerst met de gepeste leerling en later met de pester apart. Elke leerling praat altijd met zijn eigen mentor. Een leidraad voor deze gesprekken is te vinden in bijlagen 1 en 2. Vervolgens organiseert de mentor een gesprek tussen beide leerlingen en probeert tot goede afspraken te komen.

De mentor(en) neemt contact op met de ouders van de pester en de gepeste leerling en betreft hen bij het vinden van de oplossing.

De mentor bespreekt direct het vervolgtraject indien het pesten zich herhaalt.

De mentor praat met de klas of groep. Dit is belangrijk in verband met het herstellen van de groepssfeer en om te benadrukken welke verantwoordelijkheden ieder groepslid heeft.

- 1 Indien het probleem zich herhaalt of escaleert, meldt de mentor het gedrag aan de antipestcoördinator. De afdelingsleider wordt op de hoogte gesteld van de gebeurtenissen en de afspraken die zijn gemaakt.
- 2 Indien het probleem zich herhaalt of escaleert worden de ouders/verzorgen hier opnieuw van op de hoogte gebracht en zo nodig betrokken bij het vinden van een oplossing.

3.3 De anti-pestcoördinator

De anti-pestcoördinator heeft een coördinerende en adviserende taak bij pestincidenten. Daarnaast is de taak van de anti-pestcoördinator om samen met de afdelingsleiders schoolbreed een preventief beleid op te stellen en te actualiseren. En is het centrale aanspreekpunt betreft pesten voor leerlingen, ouders en personeel.

1. Als de melding binnen komt bij de anti-pestcoördinator, zal deze overleggen met de mentor. En verdere acties afspreken.
2. De anti-pestcoördinator zal elk incident melden bij de afdelingsleider. In overleg zal besproken worden of er wel of geen actie nodig is door de afdelingsleider, afhankelijk van de grote en de ernst van het incident.

3. De anti-pestcoördinator registreert het incident in magister bij de betreffende leerlingen.
4. De anti-pestcoördinator monitort de afhandeling van het incident.
5. Vier werkweken na afhandeling zal de anti-pestcoördinator evalueren wat het effect is geweest van de interventies. Indien nodig zal opnieuw actie ondernomen worden.

3.4 De afdelingsleider

1. De afdelingsleider zal in onderling overleg, de rol van de mentor overnemen bij escalatie van het pestgedrag en wanneer het pesten het klassenverband of het schoolverband overstijgt.
2. Hij heeft zo nodig een gesprek met de gepeste leerling en de pester apart (zie bijlage 2 en 3). Eventueel organiseert hij zo nodig een extra gesprek met beide leerlingen tegelijk.
3. In het contact met de pester is het doel driedeling, namelijk: confronteren, mogelijke achterliggende problematieken op tafel krijgen en helderheid geven over het vervolgtraject bij herhaling van pesten.
4. In het contact met de gepeste leerling wordt gekeken of hij bepaald gedrag vertoont waardoor hij een gemakkelijk doelwit wordt voor pesters.
5. De afdelingsleider neemt contact op met de ouders van de pester en de gepeste leerling en betreft hen bij de oplossing.
6. Wanneer de afdelingsleider denkt dat de pester of de gepeste baat heeft bij extra begeleiding of het volgen van een training zal hij dit met de zorgcoördinator overleggen.
7. Wanneer er sprake is van terugkerend gedrag, brengt hij de ouders hiervan op de hoogte, verzoekt hen om met hun kind te praten en stelt hen op de hoogte van het vervolgtraject.
8. De afdelingsleider bespreekt de mogelijkheden tot hulp en begeleiding met de ouders en de zorgcoördinator.
9. De afdelingsleider koppelt alle informatie terug naar de mentor en de anti-pestcoördinator.

3.5 De zorgcoördinator

Wanneer de pester opnieuw in pestgedrag vervalt, zal de afdelingsleider in overleg met de zorgcoördinator gaan kijken welk begeleidingstraject gestart wordt. Het doel van dit begeleidingstraject is reflectie en het gevoelig maken van de pester voor wat hij aanricht bij de gepeste leerling. De ouders worden hiervan op de hoogte gebracht.

Voor de gepeste leerling kan begeleiding om bijvoorbeeld weerbaarder te worden ook erg belangrijk zijn. De zorgcoördinator zal samen met de ouders, de leerling en de mentor zoeken naar een zo passend mogelijk begeleidingstraject.

3.6 Schorsing

Wanneer het begeleidingstraject geen vruchten afwerpt, kan een schorsing van een dag volgen. Als er daarna geen verbetering geconstateerd wordt, krijgt de pestende leerling een langere schorsing. De afdelingsleider en directeur onderwijs nemen in overleg deze beslissing.

3.7 Schoolverwijdering

Wanneer de leerling ondanks alle inspanningen van de betrokken partijen koppig blijft volharden in het ongewenste pestgedrag, liggen er geen perspectieven meer tot verandering. De school moet en wil verantwoordelijkheid nemen voor de veiligheid van de overige leerlingen. De procedure tot verwijdering kan dan in gang gezet worden. De eindverantwoordelijkheid over deze beslissing ligt bij de directeur onderwijs. In overleg met de afdelingsleider en zorgcoördinator wordt er gekeken naar een plek waar de leerling geplaatst kan worden.

4. Bijlagen

4.1 Bijlage 1: Leidraad voor gesprek met de gepeste leerling

Feiten:

- Klopt het dat je gepest wordt? Herkenning van het probleem.
- Door wie wordt je gepest? Doorvragen: zijn er nog meer?
- Hoe wordt je gepest? Doorvragen: zijn er nog meer plekken?
- Hoe vaak word je gepest?
- Hoe lang speelt het pesten al?
- Weten je ouders of andere personen dat je gepest wordt?
- Wat heb je zelf tot nu toe aan het pesten proberen te doen?
- Zijn er klasgenoten of anderen die jou wel eens proberen te helpen?

Overleg:

- Wat wil je dat er nu gebeurt; wat wil je bereiken?
- Bespreek samen met de leerling wat hij kan doen tegen het pesten en bekijk waar de leerling aan wil werken om de situatie te verbeteren. Let daarbij op de volgende aspecten.
 - Hoe communiceert de leerling met anderen?
 - Is de leerling zich bewust van zijn lichaamstaal en het effect hiervan?
 - Hoe gaat de leerling om met zijn gevoelens en hoe maakt hij deze kenbaar aan anderen?
 - Heeft de leerling genoeg vaardigheden om zich weerbaar op te stellen tegenover de pester

4.2 Bijlage 2: Leidraad voor gesprek met de leerling die pest

Het doel van het gesprek met de pester is om te onderzoeken wat de reden van het pestgedrag is en de achterliggende oorzaken boven tafel te krijgen.

Inleiden

- Je bent heel duidelijk over de inhoud, in wat je wel en niet wilt. Let hierbij op het behouden van een goede band met de leerling. Zeg bijvoorbeeld “**Ik vind** dat je vervelend doet tegen haar en **ik wil** dat je hiermee ophoudt.” Zeg nooit: “**je bent** heel gemeen”.
- Blijf specifiek en vermijd woorden als vaak, altijd en meestal.
- Confronteren is veranderingsgericht. Je stelt zaken vast en gaat vervolgens inventariseren hoe het anders kan.

Achterliggende oorzaken

Nadat het probleem benoemd is, richt jij je op het waarom.

- Hoe komt het dat je dit gedrag vertoont?
- Wat levert het jou op?
- Waarom reageer je op die manier naar de ander?
- Wat ga je daaraan doen? Bied zo nodig hulp aan via de zorgcoördinator.

Het pestgedrag moet stoppen

Wees duidelijk over de stappen die gaan volgen wanneer het pestgedrag niet stopt.

4.3 Bijlage 3: Adviezen aan ouders

Ouders van gepeste leerlingen:

- Neem uw kind serieus en maak duidelijk dat u probeert te helpen.
- Blijf in gesprek met uw kind.
- Vraag uw kind op te schrijven wat hij heeft meegemaakt.
- Bedenk samen een plan van aanpak.
- Probeer uit te leggen waarom sommige kinderen pesten.
- Waarschuw uw kind dat het pesten niet meteen ophoudt als er beter op wordt gelet; pesten is soms moeilijk af te leren.
- Kijk samen een film over pesten of lees samen een boek met dit onderwerp.
- Houd het onderwerp bespreekbaar, informeer regelmatig hoe het gaat.
- Neem contact op met de mentor wanneer u vragen of een mededeling heeft.
- Leer uw kind om voor zichzelf op te komen op een niet gewelddadige manier.
- Help uw kind zijn zelfrespect terug te krijgen.
- Als uw kind echt lijdt onder het pesten en dat ten koste gaat van het zelfvertrouwen, kan hulp van een deskundige nodig zijn. Dit kan individueel of mogelijk in een psychosociale weerbaarheidstraining.

Ouders van leerlingen die pesten:

- Neem het probleem serieus.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de aanpak van school staat.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak van pesten te komen.
- Corrigeer ongewenst gedrag en beloon het goede gedrag van uw kind.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Stimuleer uw kind om op een vriendelijke manier met anderen om te gaan.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Kijk samen een film over pesten of lees samen een boek met dit onderwerp.
- Houd de communicatie open, blijf in gesprek met uw kind.
- Geef adviezen over andere manieren om met elkaar om te gaan.
- Neem contact op met de mentor wanneer u vragen heeft of extra ondersteuning wenst.

4.4 Bijlage 4: Digitaal pesten

Digitaal pesten voorkomen:

1. Besef dat niet alles wat je op internet leest de waarheid is.
2. Gebruik een apart e-mailadres om jezelf te registreren op websites. Kies een e-mailadres dat niet je volledige voor- en achternaam weergeeft.
3. Gebruik altijd een bijnaam als je chat.
4. Als jij je vervelend voelt over iets dat je hebt gezien, vertel dat dan aan iemand die je vertrouwt.
5. Ga weg uit de chat als er iets vervelends gebeurt.
6. Blijf altijd vriendelijk en eerlijk en scheld niet (terug).
7. Verwijder onbekenden mensen uit je contactenlijst.
8. Bel of mail niet zomaar met mensen die je alleen van internet kent.
9. Spreek niet af met mensen die je van internet kent zonder dat je ouders het weten.
10. Verstuur geen dreigmail of haatmail.
11. Geef geen persoonlijke informatie aan mensen die je alleen van het internet kent. (Dus: GEEN e-mailadressen, gewone adressen, namen, school, telefoonnummer, wachtwoorden, etc.)
12. Let op met het plaatsen van foto's op internet. Deze foto's kunnen bewerkt worden en op andere websites worden geplaatst.
13. Wees voorzichtig met het gebruik van je webcam. Jouw beelden kunnen worden opgeslagen en voor andere doeleinden worden gebruikt. Scherm desnoods je webcam af wanneer je hem niet gebruikt.
14. Zorg dat je wachtwoorden en inlognamen niet gemakkelijk te raden zijn door anderen. Als dit wel gebeurt geef dit dan aan bij de beheerder.

Digitaal pesten stoppen:

1. Als het pesten komt van mensen die je niet kent, vat beledigingen dan niet persoonlijk op. De anonimiteit van internet maakt het makkelijk te gaan schelden. Dit komt vaak voort uit verveling of iets soortgelijks.
2. Negeer de pestmail, app of chat. Je kan het beste niet reageren op digitale pesterij.
3. Negeren is effectief in de beginfase van pesten. Pestkoppen willen vaak aandacht. Als je niet reageert gaan pesters op zoek naar iemand anders om te pesten.
4. Blokkeer de afzender.
5. In extreme gevallen kan een nieuw (eventueel geheim) telefoonnummer worden aangevraagd.
6. Praat erover met bijvoorbeeld je vrienden, je ouders of je mentor.
7. Bewaar de bewijzen. Als er via de sms, chat of e-mail bedreigingen worden geuit, bewaar deze dan. Maak een printje van de pestmail of sla de berichten op. Het zijn bewijzen die tegen de pester gebruikt kunnen worden.

8. Een provider heeft vaak een helpdesk die je kan bellen. Hier kan jij je klacht kwijt over nare emails of appjes. Hier heeft men de technische mogelijkheden om na te gaan wie het verstuurt.
9. In extreme gevallen kun je aangifte doen bij de politie.
10. Pesten kan zo extreem worden dat het 'stalken' wordt genoemd. Dit is strafbaar.
Voor meer informatie over aangifte ga naar: www.pestenislaf.nl.

4.5 Bijlage 5: Literatuur voor docenten en leerlingen

Informatieve boeken

- **Schelstraete, I. (2000) *Pesten: wat is het, wat doe je eraan?* Bakermat, ISBN: 9054 6129 83** Ondersteund door een aantal leesvoorbeelden en praktijkervaringen op het gebied van 'pesten' wordt een beeld geschetst van het onderwerp pesten, de pesters, de gepesten en hun omgeving.
- **Meer, van der, B. (2002) *Kinderen en pesten, wat volwassenen ervan moeten weten en eraan kunnen doen.* Kosmos Uitgevers, ISBN: 90 21 53 62 50.**
Bob van der Meer heeft tijdens zijn vele lezingen over pesten veel vragen van ouders moeten beantwoorden. De belangrijkste en meest voorkomende vragen zijn in dit boek opgenomen en beantwoord.
- **Krowatschek, D. (2005) *Pesten op school: adequaat optreden tegen pestgedrag.* Uitgeverij Panta Rhei, ISBN: 90 76 7717 31**
Dit is een praktisch werkboek met informatie over het signaleren van pesten en concrete hulp bij het bestrijden ervan.

Jeugdboeken

- **Visser, J. (2008) *Stuk.* Uitgeverij Boekerij, ISBN: 9022550877**
Elizabeth zit in de vierde klas. Ze wordt door een aantal klasgenoten op een gruwelijke maar vrijwel onzichtbare manier gepest en raakt steeds meer geïsoleerd. Het enige positieve aan haar klas is de aanwezigheid van Alec, een rustige, knappe jongen die ouder en wijzer is dan de andere jongens. Hij heeft verkering met Riley, een uitzonderlijk mooi, blond en ook nog lief meisje. Elizabeth stelt zich voor hoe het leven eruit zou zien als ze Riley was. En dan neemt ze een fatale beslissing...
- **Slee, C. (1997) *Spijt!* Carry Slee, ISBN: 9049923321**
Jochem voelt zich niet erg gelukkig in de tweede klas. Hij is het mikpunt van getreiter. David doet er niet aan mee, maar hij durft er niks van te zeggen. De klassenleraar, die gymnastiek geeft, grijpt ook niet in. Hij heeft een hekel aan dikke Jochem. Jochem lijkt zich niets aan te trekken van de pesterijen, die elke dag erger worden. Als de klas weer eens dubbel ligt, lacht hij zelf mee.

- **Hoefnagel, M. (2011) *Doe normaal! Eenvoudig communiceren B.V.*, ISBN:**

9789086961184 Kim en Pieter zitten in klas 3A. Zij krijgen een nieuwe mentor. Deze vertelt dat hij op zijn oude school door leerlingen is gepest. Hij praat daar eerlijk over. De leerlingen uit 3A gaan daarom een anti-pestprotocol maken. Ze vertellen allemaal wat hun zwakke plek is.

- **Niven, J. (2017) *Op mijn schouders*, ISBN: 9789048836154**

Iedereen denkt ze te kennen: Libby is het dikste meisje van het land en Jack is de eeuwige lolbroek. Als ze elkaar ontmoeten zijn ze allebei vooral kwaad, maar al snel daarna verrast. Want hoe beter ze elkaar leren kennen, hoe minder eenzaam ze zich voelen. *Op mijn schouders* is een indringend en bijzonder liefdesverhaal.

- **Wallis de Vries, M. (2015) *Schuld*, ISBN: 9789026146152**

Kort na elkaar plegen enkele leerlingen zelfmoord. Er lijkt geen verband tussen de jongeren te zijn. De politie bestempelt het dan ook als een trieste samenloop van omstandigheden.

Maar dan krijgt de 16-jarige Tess een brief die alles verandert: Jij bent de volgende... Wanneer Tess alles probeert te ontrafelen, doet ze een schokkende ontdekking. Nu moet ze vrezen voor haar eigen leven. Maar niemand gelooft haar.

- **Tegenbosch, B. (2015) *Oog om oog*, ISBN: 9789000355426**

Jan-Jaap is gruwelijk gepest op de basisschool. Na de havo verhuist hij naar een andere stad om psychologie te studeren. Tot zijn verrassing maakt hij al snel kennis met Scrabble, een excentrieke jongen die hem J-J noemt. J-J krijgt vrienden en gaat bij hen in Scrabbles oude landhuis wonen. J-J ontdekt veel over zichzelf, leert een nieuwe wereld kennen en krijgt een baan in een populaire bar. Daar ziet hij op een avond zijn pester en dit rijt de oude wonden open.

Internetsites

<http://www.pestweb.nl>

<http://www.ppsi.nl>

<http://www.stopdigitaalpesten.nl>

<http://www.schoolenveiligheid.nl>

Films

Spijt!, 2013 (Nederland)

Een Nederlandse film, naar de bestseller van Carry Slee. David zit in de klas bij Jochem, die flink wordt gepest door een groepje klasgenoten. Hij probeert er iets van te zeggen, maar merkt al snel dat dat 'm wel eens flink wat problemen kan opleveren. Zelfs de mentor van de klas, gymleraar Tino, doet niks tegen het pesten en gaat er zelfs een beetje in mee. Jochem raakt ondertussen bevriend met Vera, een klasgenote die 'm probeert te helpen met zijn problemen. De vriendschap verandert in liefde, maar wanneer hij dat kenbaar maakt tijdens een klassenavond blijkt die liefde niet wederzijds. Vera is namelijk verliefd op David. En David op haar. Om de opdringerige Jochem af te wimpelen zoent Vera met één van zijn pesters, een klap die zowel David als Jochem niet meer te boven komen.

After Lucia (Después de Lucia), 2012 (Mexico)

Alejandra verhuist na de dood van haar moeder samen met haar vader van een slaperig provinciestadje naar Mexico Stad. Haar vader weet ondanks een depressie binnen no-time weer zijn draai te vinden, maar voor Alejandra verloopt dit allemaal een stuk lastiger. Op een feestje van haar nieuwe school heeft ze seks met een jongen die het geheel filmt en verspreid onder de rest van de leerlingen. Alejandra wordt hierna het mikpunt van pesterijen. Ze durft haar vader uit schaamte niks te vertellen. Wanneer tijdens een schooltrip de pesterijen van kwaad tot erger gaan, heeft dit dramatische gevolgen.

Bang Bang You're Dead, 2002 (VS)

Trevor is een buitenbeentje in zijn omgeving. Vorig schooljaar heeft hij in een vlaag van verstandsverbijstering gedreigd de school op te blazen. Hiervoor is hij een aantal maanden geschorst geweest. Wanneer hij na zijn schorsing weer terugkeert op school, wordt hij het slachtoffer van pestkoppen. De enigen bij wie Trevor terecht kan zijn een docent en een nieuw meisje op school, Jenny. Na een tijdje sluiten Trevor en Jenny zich aan bij een groepje kinderen die in hetzelfde schuitje zitten. De groep bedenkt een plan om wraak te nemen op de rest van de school, alleen Trevor voelt hier niks voor.

Stuk, 2014 (Nederland)

Elizabeth (18 jaar) wordt vanwege haar overgewicht door een aantal klasgenoten verschrikkelijk gepest en raakt steeds meer geïsoleerd. Dan neemt ze een fatale beslissing. Vanaf ca. 15 jaar.

Kappen, 2017 (Nederland)

De twee beste vrienden van Sander trekken steeds meer op met de gewelddadige Emiel. Als het drietal een jongen mishandelt, wordt Sander hiervan beschuldigd. Ook Indra, op wie Sander verliefd is, raakt erbij betrokken.

Bluebird, 2015 (Nederland)

Merel (12) wordt van de ene op de andere dag gepest. Dit verandert haar leven drastisch.